

شهر خورگاس
مرز مشترک قزاقستان و چین

وابسته بازرگانی سفارت جمهوری اسلامی ایران در قزاقستان

نسرین پابرجا

تابستان ۱۴۰۳

معرفی شهر خورگاس:

شهر خورگاس در ناحیه پانفی洛夫 در منطقه ژتیسو قزاقستان و در ۳۱ کیلومتری شرق شهر ژارکنت قرار دارد. این شهر در فاصله، ۱۳۰۰ کیلومتری پایتخت قزاقستان (آستانه) و ۳۳۰ کیلومتری شهر آلماتی می باشد. بطور کلی خورگاس در مرز چین و قزاقستان واقع گردیده و مسیر غرب چین - غرب اروپا از این شهر میگذرد.

منطقه ویژه اقتصادی خورگاس، در سال ۲۰۱۷ به موجب قانون قزاقستان تاسیس و با اهدافی همچون ارائه خدمات عمومی، رشد و توسعه اقتصادی، جذب سرمایه گذاری داخلی و خارجی، ایجاد اشتغال و کسب و کار، تولید و صادرات کالا، ورود به بازارهای جهانی، جذب فناوری های جدید، انتقال دانش و تکنولوژی فعالیت خود را آغاز نمود.

در حال حاضر مساحت کل منطقه SEZ (۶۰۸/۵۶) هکتار می باشد که با دارا بودن شهرک صنعتی، بازار و اماکن گردشگری، امکانات و پایانه های ریلی و جاده ای، انبار، سیلو، فروشگاه های عرضه محصولات داخلی و خارجی، موزه تاریخی، پایگاه تجارت فرهنگی، واقع شدن در مسیرهای کریدورهای بین المللی به بزرگترین بندر خشک آسیای میانه تبدیل شده است.

مزیت های تجاری شهر خورگاس:

منطقه ویژه اقتصادی خورگاس، در مسیر بین المللی جاده ابریشم و دارای موقعیت ژئواستراتژیک میباشد. این منطقه علاوه بر نقشی که در حمل و نقل محموله های تجاری و ترانزیتی اعمال می نماید، دارای زیرساخت هایی برای ذخیره سازی و تجمیع کالاها، خدمات ویژه حمل و نقل و لجستیکی، گمرکی، قرنطینه و آزمایشگاه، انبارداری، سیلو می باشد. امکاناتی از قبیل تجهیزات و تاسیسات خاص شامل ماشین آلات بسته بندی، انواع کانتینرها (خشک و یخچالدار)، کشنده ها، ماشین های حمل کانتینر، پایانه های ریلی و جاده ای از دیگر ظرفیت های این شهر میباشد. شهر خورگاس، دارای مزیت های تجاری خاص از قبیل بزرگترین بندر خشک جهان، مرکز ویژه اقتصادی و تجاری، منطقه ارتباطات و فناوری، مرکز همکاری مرزی بین المللی چین و قزاقستان نیز می باشد. خطوط ریلی، بزرگراه، خط لوله، مراکز تجاری، فیبر نوری نیز می باشد.

(ICBC "Khargos")

مرکز بین المللی همکاری های فرامرزی خورگاس

در راستای سیاست های اقتصادی، برنامه " نورلی ژول " قزاقستان و استراتژی " کمر بند و جاده "، توافق نامه همکاری های تجاری، اقتصادی، علمی و فنی، سرمایه گذاری، فرهنگی، توریسم و گردشگری فیما بین قزاقستان و چین بمنظور اجرای طرح " ایجاد مرکز بین المللی همکاری های فرامرزی خورگاس (ICBC Khargos) " منعقد گردید. از مهمترین ویژگی های این طرح، قلمرو مشترک دو کشور به وسعت ۵۶۰ هکتار، اقامت بدون روادید در مدت ۳۰ روز، عبور رایگان افراد، وسایل نقلیه، کالاها (صادرات کالا برای بازدیدکنندگان از چین، به ارزش ۸ هزار یوان در روز و برای بازدیدکنندگان قزاقی به ارزش ۵۰۰ یورو یکبار در ماه)، احداث و تکمیل زیرساخت ها با مشارکت بخش دولتی، ارائه تسهیلات به سرمایه گذاران و کارآفرینان می باشد.

سرمایه گذاری در منطقه ویژه اقتصادی

به منظور بهبود فضای سرمایه گذاری و تجارت آسان از طریق مرکز بین المللی همکاری های فرامرزی خورگاس، با تصویب دولت قزاقستان در تاریخ ۶ اکتبر ۲۰۱۷ عنوان " منطقه ویژه اقتصادی " نیز به این مرکز داده شد و به منظور تسهیل تجارت و ارتقاء مبادلات تجاری، تسهیلاتی برای واردات مواد اولیه و تجهیزات، ذخیره و انبار داری، تولید و صادرات مجدد، منظور نمودند. این مزایا و تسهیلات شامل موارد ذیل می باشد:

- معافیت از مالیات زمین

- معافیت از مالیات بر ارزش افزوده
- معافیت از عوارض استفاده از زمین
- معافیت از عوارض گمرکی کالاها، مواد اولیه و تجهیزات در صورت واردات به قلمرو SEZ
- بازپرداخت مالیات بر ارزش افزوده حاصل از ساخت و ساز ساختمان ها و سازه ها
- معافیت مالیات بر ارزش افزوده کالاها، آثار و خدمات فروخته شده در منطقه ویژه اقتصادی

امکانات و زیرساخت های لجستیکی خورگاس

قزاقستان بعنوان وسیع ترین کشور محصور در خشکی توانایی زیادی در ارتباط بندری بین المللی با سایر کشورهای جهان را ندارد. اما موقعیت جغرافیایی و قرار گرفتن در مسیر ترانزیتی آسیا-اروپا و ظرفیت های زیرساختی، وجود این کشور را در کریدورهای ترانزیتی ضروری نموده است. ابتکار " کمربند-جاده " و توجه ویژه به جاده ابریشم، باعث گردید؛ خورگاس به مهمترین بندر خشک جاده ابریشم و آسیای میانه تبدیل گردد. عبور کالا از این مسیر با حمل ترکیبی ریل و جاده و برخورداری از تسهیلات منطقه ویژه خورگاس، دسترسی آسان به بازار اروپا، تحویل سریع کالا و کاهش هزینه و مدت زمان حمل از مهمترین دلایل سرمایه گذاری دو کشور جهت ایجاد و تکمیل زیرساخت های لجستیکی و شهرک های صنعتی در این منطقه می باشد.

طرح لجستیک هوشمند

یکی از امکانات لجستیکی بندر خورگاس، اجرای طرح لجستیک هوشمند می باشد. مساحت این طرح حدود (۵۱۶۲۸/۵) مترمربع و شامل ساختمان های اداری خدماتی، کارگاه های بسته بندی، انبارها و سیلوها، ساختمان های پیشتیبانی، شبکه های خطوط لوله خارجی، پارکینگ می باشد. از دیگر اهداف این پروژه، اجرای طرح یکپارچه سازی و بهینه سازی منابع لجستیکی از قبیل ساخت تاسیسات ذخیره سازی و انبارداری در مقیاس بزرگتر، لجستیک زنجیره سرد، ایجاد خطوط ریلی اختصاصی، سکویهای اطلاعات لجستیک و سایر زیرساخت های حمل و نقلی میباشد. از طرفی با افزایش بار در مسیر ریلی چین-اروپا- آسیای مرکزی، جذب سرمایه گذاری بمنظور ایجاد شرکت های صادرات محور، ایجاد پست های بازرسی (جاده، ریل، کالاهای صادراتی و ترانزیتی) با هدف تسریع در حمل و کاهش مدت زمان توقف از برنامه های در دست اجرا می باشد.

هاب ترانزیت منطقه و ایستگاه باری Altynkol

منطقه ترانزیتی KTZE-Khorgos Gateway، از طریق ایستگاه باری Altynkol به تسریع و سهولت حمل بار از چین به اروپا، کشورهای آسیای میانه، قفقاز و خلیج فارس خدمات زیادی ارائه می نماید. با وجود امکانات و ظرفیت هایی از قبیل؛ ۴ مسیر ریلی در گنج های پهن و باریک، تاسیسات و تجهیزات، ماشین آلات، جرتقیل های باری با ظرفیت بالای ۴۱ تن، ماشین های حمل کانتینر، واگن های باری، انواع خدمات لجستیکی مانند تخلیه و بارگیری، انبارداری، پذیرش و خروج قطارها (با ظرفیت ۱۸ قطار) و همچنین قطارهای مسافربری و خدمات مسافری، نیز از دیگر خدماتی می باشد که در این منطقه ارائه میگردد.

شرکتهای **Kedentransservice** ، **Eurotranxit-KTS.LLP** نیز دو مجموعه فعال در این منطقه می باشند که با ایجاد پایانه های کانتینری و محموله های بسته بندی شده ، نسبت به ارائه خدمات به تجار و بازرگانان اقدام مینمایند.

مرکز تجارت فرهنگی و موزه تاریخی شهر خورگاس:

مرکز تجارت فرهنگی و موزه تاریخی شهر خورگاس، توسط دولت چین تاسیس گردیده است. این مرکز به شرکتهای فرهنگی در حوزه های مختلف هنر و با هدف جذب توریسم در بخش های مختلف گردشگری خدمات ارائه می نماید. جلسات، همایش های بین المللی، مراسمات، آموزش و انواع برنامه های فرهنگی، در این مرکز برگزار میگردد. همچنین امکان حضور اتباع سایر کشورها با استفاده از تسهیلات لغو روادید، در این مرکز جهت بازدید از موزه و شرکت در برنامه های جانبی امکانپذیر می باشد.

فروشگاه عرضه محصولات ایرانی:

در فاصله ای کمی از بازار و مراکز تجاری در منطقه خورگاس، یک فروشگاه بزرگ عرضه کالاهای ایرانی توسط یکی از سرمایه داران چینی ایجاد گردیده است.

انواع محصولات ایرانی از قبیل مواد غذایی (شکلات، بیسکوئیت، کیک، آبنبات) صنایع دستی (رومیزی قلمکار، فرش، ظروف بلور و میناکاری مسی)، فرش و گلیم در این مرکز عرضه میگردد.

نمایشگاه دائمی و مرکز تجاری بین المللی :

در راستای سیاست های منطقه ویژه اقتصادی خورگاس از طریق ایجاد و افزایش فرصت های تجاری با سایر کشورها و با هدف توسعه همکاری های بین المللی، اتاق بازرگانی خورگاس نسبت به ایجاد مرکز تجاری و نمایشگاه دائمی محصولات کشورها، در این منطقه اقدام نموده است.

بعد از برپایی مرکز، غرفه محصولات ایرانی بعنوان اولین کشور، به صورت دائمی با ارائه مواد غذایی، صنایع دستی و فرش ایرانی دایر میگردد.

-باتوجه به ظرفیت ها و امکانات منطقه، به نظر میرسد؛ در آینده نزدیک خورگاس به "پورتال تجاری و ترانزیتی" منطقه تبدیل گردد.

-بندر خشک خورگاس، علاوه بر موقعیت خاص جغرافیایی و واقع شدن در مسیر جاده ابریشم، با ارائه تسهیلاتی از قبیل معافیت های مالیاتی، خدمات گمرکی، ذخیره سازی و تجمیع کالاها، تولید و صادرات، خدمات حمل جاده ای و ریلی، تاسیسات و تجهیزات شرایط مساعدی را برای تولید مشترک، صادرات مجدد و توسعه بازار فراهم نموده است.

-یکی از برنامه های بندر خشک خورگاس، ایجاد زنجیره تامین جدید با هدف کاهش ازدحام و تراکم در بنادر ساحلی از طریق بهبود کارایی و بهره مندی از مزایای ریل و جاده می باشد.

- امکانات لجستیکی و ریلی خورگاس، بعنوان یک رقیب برای مسیر ریلی روسیه محسوب میگردد لذا این مسئله باعث گردیده تا روسیه نسبت به نوسازی شبکه های ریلی مسیر ترانس سبیری که عمدتاً برای حمل محموله های داخلی و ترانزیتی چین و کره طراحی شده بود، اقدام نماید.

-چین با بهره مندی از مزایای خورگاس، قادر به صادرات تولید اضافی با هزینه کم به بازارهای اروپا بدون پرداخت تعرفه های گمرکی می باشد.